

**Győrújbarát Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2025. (VII. 17.)
önkormányzati rendelete**

a helyi jelentőségű természeti területek védelméről

[1] Győrújbarát Község Önkormányzatának Képviselő-testülete elkötelezett a természetvédelem helyi szintű szabályainak megalkotása Győrújbarát település közigazgatási területén található önkormányzati természetvédelmi területek és természetvédelmi emlék megőrzéséhez a jogi eszközök biztosítása érdekében.

[2]) A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdésének b) pontjában és a 36. § (1) bekezdésben és az 55. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 25. §-ában meghatározott, a véleményezésben résztvevő szervek - a Fertő-Hanság Nemzeti Park, a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Természetvédelmi Osztálya - véleményének kikérésével, a következőket rendeli el:

1. §

(1) Győrújbarát Község Önkormányzatának Képviselő-testülete helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánítja a **Győrújbaráti gyurgyalagos** nevű területet.

(2) Győrújbarát Község Önkormányzata Képviselő-testülete helyi jelentőségű védett természeti emlékké nyilvánítja a **Vaskér utcai páfrányfenyőt**.

2. §

(1) A **Győrújbaráti Gyurgyalagos** helyi jelentőségű védett természeti terület kiterjedése 2,5764 ha, ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számai: 0142/1.

(2) A védetté nyilvánítás célja a fokozottan védett gyurgyalag (*Merops apiaster*) fészkelőhelyének és védett növények (tavaszi hérics, borzas csajkavirág) élőhelyének megőrzése.

(3) A védett természeti terület kezelési tervét a rendelet 1. melléklete tartalmazza.

(4) A védett természeti terület áttekintő térképét a rendelet 2. melléklete tartalmazza.

(5) A terület természetvédelmi kezelési feladatait ellátó szervezet: Győrújbarát Község Önkormányzata.

3. §

(1) A **Vaskér utcai páfrányfenyő** helyi jelentőségű védett természeti emlék által érintett terület ingatlan-nyilvántartási helyrajzi száma: 1958/31.

(2) A védetté nyilvánítás célja a településen egyedülálló idős páfrányfenyő megőrzése.

(3) A védett természeti emlék kezelési tervét a rendelet 1. melléklete tartalmazza.

(4) A védett természeti emlék áttekintő térképét a rendelet 2. melléklete tartalmazza.

(5) A természeti emlék természetvédelmi kezelési feladatait ellátó szervezet: Győrújbarát Község Önkormányzata.

A védettség bejegyzése az ingatlan-nyilvántartásba

4. §

(1) A rendelet hatálybalépését követően a jegyző haladéktalanul gondoskodik a védettség tényének az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséről.

(2) A védett területek esetén az ingatlan-nyilvántartásba a védettség ténye kerül bejegyzésre: *Helyi jelentőségű védett természeti terület.*

(3) A védelem biztosítása érdekében a védetté nyilvánított természeti emlék esetén az ingatlan-nyilvántartásba a következő bejegyzés kerül bevezetésre: *Az ingatlanon védett természeti emlék található, az alábbi egyedek vonatkozásában: db (fajta).*

(4) A rendelet hatálybalépését követően a jegyző haladéktalanul gondoskodik a védett természeti területek és természeti emlék emléktáblával történő megjelöléséről.

A védett természeti területekre és emlékekre vonatkozó előírások és szabályok

5. §

(1) A 2–3. §-okban meghatározott területe(ke)n a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a fák és cserjék pótlásához, valamint az 1. mellékletben meghatározott kezelési tervektől eltérő kezeléséhez.

(2) A 2–3. §-okban meghatározott területeken élő fák esetében a (3) bekezdésben meghatározott statikai állapotot érintő, javító kezelésekhez, illetve a (4) bekezdésben meghatározott, a fák egészségi állapotát érintő javító, a fa további fenntartását biztosító ápolásokhoz nem szükséges külön természetvédelmi engedély, de a tervezett munkákat a természetvédelmi hatóság felé min. 15 nappal korábban be kell jelenteni. A természetvédelmi hatóság a tervezett munkákat szükség esetén korlátozhatja.

(3) A fák statikai állapotát érintő, javító kezelések:

- a) a tő, a törzs terhelésének csökkentése a korona visszavágásával,
- b) az ágtő, az ág terhelésének csökkentése az ág visszavágásával,
- c) a sebek begyógyulásig való kezelése
- d) a visszavágásokból fejlődő vízajtások, gallyak, ágak rendszeres időközönkénti válogatása ritkítása,
- e) az idő során egyre súlyosbodó, az újból nagy terhet jelentő korona, ág visszavágása. (A visszavágást a fa életében rendszeresen el kell végezni.)
- f) a törzs megerősítése,
- g) az egész fa statikai megerősítése. (Ide tartozik a fiatal fa karózása is.)

(4) A fák egészségi állapotát érintő javító, a fa további fenntartását biztosító ápolások, kezelések:

- a) száraz, megtört (vihar, ónos eső, hó), villámsújtotta ágak, csúcs eltávolítása, sebkezelés,
- b) odúkezelés, vízbejutás akadályozása, vízkifolyás biztosítása,
- c) fagyöngy, fakín eltávolítása, sebkezelés,

- d) növényvédelmi permetezés, a kórokozók, károsítók ellen, lombtrágyázás,
- e) metszés, nyésés, sebkezelés (ültetéskor: gyökér-, korona-metszés, Később: villanyvezeték, ház, betegség, stb. miatti metszés, nyésés),
- f) tősarjak és törzssarjak fokozatos ritkítása, azok töben történő eltávolításával, sebkezelés.
- g) oltványok alanyhajtásainak rendszeres eltávolítása.

(5) A fák és cserjék kezelését a madár- és denevérfajok fészkelési és utódnevelési időszakán kívül kell elvégezni.

(6) A védelemmel érintett ingatlanok tulajdonosai, vagyonkezelői, használói a védett terület, illetve védett emlék állapotának felmérése céljából kötelesek a felülvizsgálatok időpontjaiban a védelemmel érintett ingatlanokra, az Önkormányzat által arra feljogosított személyt a munkavégzés idejére beengedni.

(7) A védett terület tulajdonosa (vagyonkezelő, használó) köteles kártalanítás ellenében tűrni a természetvédelmi hatóságnak a védett természeti érték és termőhely oltalma, tudományos megismerése vagy bemutatása érdekében végzett tevékenységét.

(8) A területen meglévő közművezetékek karbantartása, a természetvédelmi hatóság értesítése mellett, a természeti értékek veszélyeztetése károsítása nélkül végezhető.

Záró rendelkezések

6. §

E rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Kóbor Attila
polgármester

dr. Szalma-Milkovits Eszter
jegyző

Záradék:

A rendeletet a mai napon kihirdettem.

Győrújbarát, 2025. 07. 17.

dr. Szalma-Milkovits Eszter
jegyző

A helyi jelentőségű védett természeti területek és emlékek természetvédelmi kezelési terve

1. Győrújbaráti Gyurgyalagos Természetvédelmi Terület természetvédelmi gyakorlati célkitűzései

1.1. A terület tájképi, növénytani, állattani és geológiai értékeinek megőrzése és a természetességi állapot javítása

1.2. A fokozottan védett gyurgyalag fészkelőhelyének megőrzése.

1.3. A löszgyepek természetességének javítása és kiterjedésének növelése.

1.4. Az illegális hulladéklerakás megakadályozása, a meglévő hulladék elszállítása.

1.5. Az élőhely fragmentációjának megakadályozása..

2. Természetvédelmi stratégiák

2.1. Az inváziós növények visszaszorításával a gyepek részek közötti összeköttetés és a gyepek területi növekedésének biztosítása.

2.2. A gyepek cserjésedésének megakadályozása a természetes szukcesszió lassításával

2.3. A gyurgyalag fészkelőhelyek rendszeres felújításának biztosítása

2.4. Őshonos fa- és cserjefajok alkotta fásított terület kialakítása a terület szegélyében 5-15 m szélességben

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1. A természetvédelmi kezelési módokra, korlátozásokra, tilalmakra vonatkozó előírásokat – a természetvédelmi kezelési tervek készítésére, készítőjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 3/2008. (II. 5.) KvVM rendelet szerint – a 3.1 és 3.2 fejezet tartalmazza.

3.2. A természetvédelmi kezelési tervben nem részletezett, vagy nem szabályozott kezelési előírásokat az elsőfokú természetvédelmi hatósági jogkörrel rendelkező szervezet egyedi államigazgatási eljárásban határozza meg.

4. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

4.1. Élőhelyek kezelése, fenntartása

4.2. Kétévente egyszeri mozaikos kaszálással kell biztosítani a gyepek fenntartását.

4.3. A gyepek cserjésedését meg kell akadályozni, de a szórtan előforduló őshonos cserjéket kímélni szükséges max. 10% összborításig.

4.4. A területen előforduló gyepfoltokat össze kell nyitni az inváziós fa- és cserjefajok visszaszorításával.

5. Fajok védelme

- 5.1. A védett növényfajok védelme érdekében a kaszálást június 15. (magérés) után lehet elvégezni.
- 5.2. A gyurgyalag védelme érdekében a fészkelőhelyként szolgáló partfalakat legalább két évente fel kell újítani.

6. Látogatás

- 6.1. A terület gyalogosan szabadon látogatható.
- 6.2. A területen gépjárművek közlekedése, a kezelést végző mezőgazdasági gépek, illetve a Gyurgyalag utca meglévő nyomvonalának kivételével, tilos.

7. Terület- és földhasználat

- 7.1. Az érintett ingatlanok nem vonhatók belterületbe.
- 7.2. Az érintett ingatlanok nem minősíthetők beépítésre szánt területté.
- 7.3. A területen épület, építmény nem helyezhető el.
- 7.4. A területen új vonalas létesítmény (pl. út, távvezeték) nem alakítható ki.
- 7.5. A területen szóró, vadetető, sózó nem létesíthető.

Művelési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

8. Gyep (rét és legelő) művelési ágú területek kezelése

- 8.1. Korlátozott mezőgazdasági műveletek:
- 8.2. A gyep felülvetése tilos, kivéve a fajgazdaságságot növelő, a termőhelyre jellemző növényfajok vetését.
- 8.3. Vegyszeres gyomirtás tilos, kivéve az inváziós növényfajok visszaszorítására irányuló célzott kezeléseket.
- 8.4. A gyep tárcsázása, kiszántása tilos.
- 8.5. A területen trágyadepónia, széna és szalmakazlak nem helyezhetők el.

9. Kaszálásra vonatkozó előírások:

- 9.1. Dobkaszó és talaj meghajtású rendszóró, rendkezelő használata tilos.
- 9.2. Kaszálás, szárazítás esetén min. 5 cm-es fűtarló biztosítása szükséges.
- 9.3. A kaszálás során 10-15% kaszátlan területet kell meghagyni parcellánként. A kaszátlan területet évente más helyen kell kialakítani.
- 9.4. A szénát a kaszálást követő 2 héten belül össze kell gyűjteni és elszállítani a területről.

10. Fás-cserjés területek kezelése

- 10.1. Az inváziós növényfajokat folyamatosan vissza kell szorítani a teljes területen.

10.2. A gyepek körül 5-15 m széles őshonos fa- és cserjefajokból álló sáv alakítható ki.

10.3. Az intenzíven terjedő növényfajok ellen vegyszer az előírások mellett használható:

10.3.1. Az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színező anyag keverése.

10.3.2. Javasolt alkalmazási idő: lágú szárú: május-június, fás szárú: augusztus-szeptember.

10.3.3. Alkalmazás – a fás szárú fajok visszaszorítása érdekében – kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel, ártéren – a gyalogakác kivételével – fainjektálással.

10.3.4. Az alkalmazható szerek lehetőleg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják.

10.3.5. Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer.

10.3.6. Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással.

11. Vaskér utcai páfrányenyő mint Természetvédelmi Emlék gyakorlati célkitűzései

A településen egyedülálló, idős páfrányenyő hosszú távú megőrzése.

12. Természetvédelmi stratégiák

A fa egészségi állapotának rendszeres (5-10 évente) ellenőrzése és a szükséges beavatkozások meghatározása.

13. Természetvédelmi kezelési módok korlátozások és tilalmak

13.1. A természetvédelmi kezelési módokra, korlátozásokra, tilalmakra vonatkozó előírásokat – a természetvédelmi kezelési tervek készítésére, készítőjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 3/2008. (II. 5.) KvVM rendelet szerint – a 3.1 és 3.2 fejezet tartalmazza.

13.2. A természetvédelmi kezelési tervben nem részletezett, vagy nem szabályozott kezelési előírásokat az elsőfokú természetvédelmi hatósági jogkörrel rendelkező szervezet egyedi államigazgatási eljárásban határozza meg.

13.3. *Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak*

13.3.1. A fa egészségi állapotának vizsgálatát öt évente, szükség esetén gyakrabban el kell végezni.

13.3.2. A fa 20 méteres körzetében tilos az olyan építési tevékenység (pl. közműfektetés, pince kialakítása), mely a gyökérzetet károsíthatja.

13.3.3. Az állékonyságot biztosító rögzítéseken kívül tilos a törzshöz és az ágakhoz rögzíteni azokat károsító elemeket (pl. hinta, mászóka stb.)

2. melléklet a 12/2025. (VII. 17.) önkormányzati rendelethez

(A melléklet szövegét a(z) 2 melléklet.pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)

Végső előterjesztői indokolás

A Képviselő-testület önkormányzati tulajdonban lévő területek természetvédelmi szempontól történő védettség alá helyezését határozta el, ennek okán felvette a kapcsolatot a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatósággal. Az Igazgatóság képviselője felmérte azokat a területeket, melyek természetvédelmi szempontból védelem alá helyezése indokolt.

Az Igazgatóság jelzése alapján egyes önkormányzati területek természetvédelmi szempontból történő védetté nyilvánítása indokolt.

A rendelet megalkotásának célja a helyi védelem jogeszközökkel történő biztosítása.